بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ފައިސަލާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ފައިސަލާ ނަންބަރު: 2016/HC-A/86
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް ދިވެހި ދައުލަތް (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް)

- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:

* ނަން: އަޙްމަދު އަނަސް
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ބޯދުލީލީ/ ޏ.ފުވައްމުލައް
* އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A274044
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހުޅުމާލެ ފްލެޓް 10-2-02

- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 23 ފެބްރުއަރީ 2016 * ނިމުނު ތާރީޚް: 09 މާރިޗް 2016

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކޯޓު އަމުރު ނަންބަރު: 145-J/MD/2016/881
- އަމުރު ނެރުނު ކޯޓު:ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ބަންދު އަމުރު (އެކަކަށްވުރެ ގިނަ މީހުން ބައިވެރިވެގެން ކުށެއް ކުރުން)
- އަމުރު ނެރުނު ތާރީޚް: 08 ފެބްރުއަރީ 2016

- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު، އިސްވެފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ދީދީ، ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޤީބު އިބްރާހީމް

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/881 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި އެއްގޮތަށްނޫން ކަމަށްބުނެ އެ ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުމަށްއެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބެލިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މިޤަޟިއްޔާގައި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަކީ، ޏ.ފުވައްމުލައް/ ދަޑިމަގު.ބޮޑުހިރި އަޙްމަދު އަނަސްއެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/881 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެ ކޯޓުއަމުރަކީ، ޏ.ފުވައްމުލައް/ ދަޑިމަގު.ބޮޑުހިރި އަޙްމަދު އަނަސްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ އެކަކަށްވުރެ ގިނަ މީހުން ބައިވެރިވެގެން ކުށެއް ކުރުމުގެ މައްސަލައިގައި އަޙްމަދު އަނަސްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރާ މައްސަލަގައި ހެކި ޤަރީނާ ލިބިފައިވާތީ އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނުފެނުނުކަމީ، އަޙްމަދު އަނަސް ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރުކުރައްވާ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ އަމުރެއްކަން އެނގެއެވެ.

02- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/881 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންނޫންކަމަށްބުނެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން އެއަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރެއްވުމުން، އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ފާހަގަކޮށް، އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވެއެވެ. އެއީ

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/881 (08 ފެބްރުއަރީ 2016) ކޯޓު އަމުރަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 9 ވަނަ ނުކުތާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކަށް ރިޢާޔަތް ކުރެއްވުމަކާނުލައި ނިންމަވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެވެ.
- ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ: "ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭމީހުން ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކޮށް ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ޤަވާއިދު" ގެ 07 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެވެ.

03- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/881 ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، އެނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މައްސަލާގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނާ ބަލާއިރު، މިމައްސަލަ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އެންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.

(ހ) ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހެއްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި ފަނޑިޔާރު ބަލަންޖެހޭނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި "ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކޮށް ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ޤަވާއިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 5 ސަބަބުންކުރެ ސަބަބެއް އޮތްތޯބަލާއި، އެއިން ސަބަބެއް އޮތްކަން ނުވަތަ ނެތްކަމާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ބާރު ލިބިދީފައިވަނީ ފަނޑިޔާރަށްކަން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި 49 ވަނަ މާއްދާއަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި "ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭމީހުން ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކޮށް ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ޤަވާއިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަލާއިރު، އެމީހަކާމެދު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ ހެކި ފޮރުވުމަށް ނުވަތަ ހެކިބަސްދޭން ހުރި މީހަކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވުމަށް މަސައްކަތް ކުރާނެކަމަށް، ނުވަތަ ކޯޓަށް ހާޒިރު ނުވާނެކަމަށް، ނުވަތަ ފިލާފާނެކަމަށް، ނުވަތަ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް ފަނޑިޔާރަށް

ފުރިއްޖެނަމަ، އެމީހަކު ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގެ އަމުރެއް ނެރުމުގެ ބާރު ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް މީހަކު ބަންދުކުރުމުގައި، ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް ކާފީ ހެކިތަކެއް ނެތްކަމުގައި ވިޔަސް، ޝައްކުކުރެވޭ ކުށުގެ ނުރައްކާތެރިކަމަކީ ކޮބައިކަމާއި، އަދި އެކުށް ތަކްރާރުކުރުމުގައި ހުރި ކިހާ މިންވަރެއްގެ އުނދަގޫތަކެއްތޯއާއި، އެކަމުގައި ހިމެނޭ މީހުންގެ އަދަދަކީ ކޮބައިކަމާއި، ކުށުގެ ޠަބީޢަތަކީ ކޮބައިކަމާއި، ކުށުގެ ކުޑަބޮޑު މިނަކީ ކޮބައިކަމާއި، އެކުށަކީ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދަބަކީ ކޮބައިކަމާއި، ޝައްކުކުރެވޭ މީހާ ފިލައި ގެއްލުމުގެ ބިރުއޮތް ހާލަތެއްކަމާއި، އަދި ހެކިތަކާއި ހެކިން ނައްތާލުމުގެ ބިރު އޮތީ ކިހާ ވަރަކަށްކަން ތަރުޖީހު ވަޒަންކުރަންޖެހޭކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

(ނ) މިއިސްތިއުނާފުކުރާ މައްސަލައިގައި އަޙްމަދު އަނަސްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވަނީ، އެކަކަށްވުރެ ގިނަ މީހުން ބައިވެރިވެގެން ކުރާ ކުށުގެ ތުހުމަތުތަކަށް، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު: MF/140230 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު" އިންނާއި، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ދައްކާފައިވާ ވަޞީޤާތަކުން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އަޙްމަދު އަނަސްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ އެމައްސަލައަކީ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން މިހާރު ތަހުޤީޤު ކުރަމުންދާ މައްސަލައެއްކަން ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ދައްކާފައިވާ ވަޞީޤާތަކުން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

ކުށެއްގެ ތުހުމަތުކުރެވިގެން ތަހުޤީޤު ކުރަމުންދާ މީހާ ކުރާ ކުރީގެ ތުހުމަތުގެ މައްސަލައިގާ މީހެއް ކަމާއި، އެފަދަ މީހެއްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމާ ހާލަތުތަކުގައި، އެމައްސަލައެއް ބައްލަވާ ފަނޑިޔާރު ބައްލަވަން ޖެހޭނީ މުޖުތަމަޢުގެ މަސްލަހަތާއި އެކަށީގެން ހުރިކަމާއި، މުޖުތަމަޢުގެ މަސްލަހަތު ހިމާޔަތްކުރުމާއިއެކު ކުރުގެ މުޖުތަމަޢުގައިވާ މީހާގެ ފަރުދީ މަސްލަހަތާއި އެމީހަކު ޝަރުޢީ ދުސްތޫރީ ގޮތުން އުފުލަންޖެހިފައިވާ ހިމާޔަތްކަމާއި ވާޖިބުތަކަށްވުރެ ބޮޑީ، އެފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] މި ދެ މަސްލަހަތު ބެލެންސް ކުރެވެންވާނެކަމާއި؛

އެގޮތުން ބަލާއިރު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/881 ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން އަޙްމަދު އަނަސް ބަންދުން ދޫކޮށްލާފައިވަނީ އަޙްމަދު އަނަސްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލާގައި ހުރި

ފޯރިނާ ލިބިފައިނުވާތީ އަޙްމަދު އަނަސް އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ފަނޑިޔާރަށް ފުރިހަމަކޮށްދެވިފައިވާ ކަން އެނގެން އޮންނައިރު، އަޙްމަދު އަނަސްގެ ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު: MF/140230 “ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު” އަށް ބަލާއިރު، ކުއްޖާގެ އޯޑިއޯ ވީޑިއޯ ރެކޯޑިން އާއި ކުއްޖާގެ ބަޔާނާއި، ކަން ހިނގި ވަގުތާއި ކައިރި މުސްތަޤްބަލްގައި ކުއްޖާ ހާލަތުގައިވާ މިހާރުގެ ބަޔާނާއި، ކުއްޖާއަށް އަނިޔާ ލިބިފައިވާ ކަމުގެ މެޑިކަލް ރިޕޯޓް ހުށަހަޅާފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ރިޕޯޓަށް ބަލާއިރު އަޙްމަދު އަނަސް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ފުދޭ ހެކި ހުށަހަޅާފައިވާކަން ބުނެފައެވެ.

ވީމާ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަމަށް ބެލުމުން، ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/881 ކޯޓު އަމުރަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭކަމަށް މިމައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުން ނިންމީމެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހު، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންތައްތައް އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން، ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/881ކޯޓު އަމުރު މިޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ބާޠިލްކޮށް 2016 މާރިޗް 09 ވަނަ ދުވަހުގެ 11:04 އިން ފެށިގެން 07 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒުން ކަނޑައަޅާ ތަނެއްގައި އަޙްމަދު އަނަސް ބަންދުކޮށްފައި ބަހައްޓަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން އަމުރުކުރީމެވެ.